

## KINH ĐẠI BẢO TÍCH

### QUYỂN 103

*Hán dịch: Đời Tùy, Tam tạng Pháp sư Đạt-ma-cấp-đa, người xứ Thiên Trúc.*

#### Pháp hội 36: THIÊN TỬ THIÊN TRỤ Ý (Phần 2)

#### Phẩm 2: KHAI THỰC NGHĨA

Trong chúng đại tập bấy giờ có các vị trời Thượng thủ: Đó là Thiên tử Thiên Trụ Ý, Thiên tử Thiên Tịch, Thiên tử Tầm Quý, cùng chín mươi sáu ức Thiên tử như vậy đều đến hội họp, tất cả đều hành đạo Bồ-tát, cùng đến chỗ Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi. Đến ngoài cửa thất, đi vòng quanh bên phải bảy vòng rồi rải hoa trời Mạn-đà-la che khắp hư không mười do-tuần tạo thành đài hoa hình như bảo tháp. Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi, cầm đài hoa ấy cúng dường Đức Thế Tôn. Cúng dường xong, dùng thần lực khiến lưới hoa giăng khắp hư không của tất cả các cõi nước trong tam thiên đại thiên thế giới. Ánh sáng của hoa ấy chiếu khắp tam thiên đại thiên thế giới, tất cả đều rất chói sáng lại còn mưa thêm hoa trời Mạn-đà-la nữa.

Bấy giờ, Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nhân nhả an tường ra khỏi tư thất, lại dùng thần lực khiến chỗ đất ấy ở tự nhiên có tòa ngai bằng bảy báu vi diệu, tòa ấy cao vọi đầy đủ trang nghiêm, Bồ-tát ung dung chính y phục lên ngai trên bảo tòa ấy.

Thiên tử Thiên Trụ Ý thấy Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi lên ngai trên tòa báu xong, liền đến đánh lễ chân Bồ-tát, rồi lui ở một phía. Tất cả các Thiên tử cũng đều đánh lễ chân Bồ-tát.

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi suy nghĩ rằng: “Hôm nay ai là người có thể ở trước Đức Thế Tôn cùng tôi hỏi đáp về pháp sâu xa, ai là pháp khí có thể nhận câu chẳng thể nghĩ bàn ấy, câu rất khó chứng, câu không xử sở, câu không chấp trước, câu không hý luận, câu chẳng thể nắm bắt, câu chẳng thể nêu bày, câu sâu xa, câu chân thật, câu vô ngại, câu không thể hoại, câu không, câu vô tướng, câu vô nguyện, câu như như, câu thật tế, câu pháp giới, câu không có hình mạo, câu không giữ, câu không bỏ, câu Phật, câu Pháp, câu Tăng, câu trí tuệ đầy đủ, câu ba cõi bình đẳng, câu tất cả pháp vô sở đắc, câu tất cả pháp không sinh, câu sư tử, câu dũng mãnh, câu vô cú. Nói những câu như vậy ai có thể nghe ư?”

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi lại nghĩ rằng: “Nay chỉ có Thiên tử Thiên Trụ Ý từ quá khứ đã cúng dường nhiều Phật, nhập pháp nhẫn sâu diệu, có đủ biện tài sẽ có thể cùng tôi ở trước Phật cùng đàm luận thực nghĩa.” Suy nghĩ rồi, Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi bảo Thiên tử Thiên Trụ Ý:

–Này Thiên tử! Nay Thiên tử đã được pháp nhẫn thâm diệu và có đủ Vô ngại biện tài, nay sẽ cùng tôi đến chỗ Đức Thế Tôn để cùng đối luận nghĩa thâm diệu ấy có được chăng?

Thiên tử Thiên Trụ Ý đáp:

–Bạch Đại sĩ! Tôi nói như vậy: “Người ấy nếu đối với tôi không có ngữ ngôn,

không vì diễn thuyết, chẳng có hỏi han, cũng không trả lời, không Phật, Pháp, Tăng, dứt tuyệt ba thừa, không sinh tử, không Niết-bàn, không hợp, không tan, chẳng phải chẳng phát, chẳng xuất thanh âm trừ các văn tự, người nói như vậy thì tôi sẽ cùng đàm luận.”

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Này Thiên tử! Tôi nói như vậy: “Người ấy có thể ở nơi tôi không lắng, không nghe, không đọc, không tụng, không thọ, không trì, chẳng suy tư, chẳng niệm tưởng, chẳng giữ, chẳng bỏ, chẳng giác, chẳng tri, chẳng nghe tôi nói, chẳng vì người mà giảng. Vì sao? Vì chư Phật Bồ-đề vốn không văn tự, không tâm lìa tâm, không có giác ngộ, dù giả danh để nói mà danh ấy cũng không.”

Thiên tử Thiện Trụ Ý lại nói:

–Bạch Đại sĩ! Nay nên vì các Thiên tử mà nói. Các Thiên tử này đối với chỗ nói của Đại sĩ rất thích muốn nghe.

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Này Thiên tử! Tôi hoàn toàn chẳng vì người thích nghe mà nói, cũng chẳng vì người nghe nhận mà nói. Vì sao? Vì hễ có nghe nhận thì có chấp trước. Chấp trước những gì? Đó là chấp có ngã, chấp có nhân, chấp có chúng sinh, chấp có thọ mạng, chấp có sĩ phu. Vì chấp trước mà có nghe nhận. Nghe nhận như vậy nên biết người ấy trụ trong ba thứ trói buộc. Thế nào là ba?

1. Kiến chấp ngã trói buộc.
2. Kiến chấp chúng sinh trói buộc.
3. Kiến chấp pháp trói buộc.

Này Thiên tử! Nếu người không có ba loại kiến chấp ấy trói buộc mà nghe pháp thì nên biết người ấy an trụ trong ba thứ tịnh. Thế nào là ba?

1. Chẳng thấy thân mình, chẳng phân biệt, chẳng tư niệm, chẳng chứng biết.
2. Chẳng thấy người thuyết pháp, chẳng phân biệt, chẳng tu niệm, chẳng chứng biết.
3. Chẳng thấy pháp được nói, chẳng phân biệt, chẳng tư niệm, chẳng chứng biết.

Này Thiên tử! Nếu ai có thể nghe pháp như vậy, thì đó là cái nghe bình đẳng.

Bấy giờ, Thiên tử Thiện Trụ Ý khen Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi:

–Lành thay, lành thay! Lời ấy rất hay. Bạch Đại sĩ! Nếu ai có thể nói như vậy thì nên biết là thuyết không thoái chuyển.

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Thôi đi Thiên tử! Nay Thiên tử chẳng nên vọng tưởng phân biệt Bồ-tát thoái chuyển. Vì sao? Vì giả sử Bồ-tát mà có thoái chuyển thì họ hoàn toàn chẳng thành được Vô thượng Chánh giác. Vì sao? Vì trong Bồ-đề ấy không có pháp thoái chuyển.

Thiên tử Thiện Trụ Ý nói:

–Bạch Đại sĩ! Nếu như vậy thì sẽ ở đâu có thoái chuyển ấy?

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Này Thiên tử! Phải biết từ tham dục mà có thoái chuyển, từ sân hận mà có thoái chuyển, từ ngu si mà có thoái chuyển, từ hữu ái mà có thoái chuyển, từ vô minh mà có thoái chuyển, cho đến từ mười hai hữu phần sinh tử mà có thoái chuyển, từ nhân duyên mà có thoái chuyển, từ kiến chấp mà có thoái chuyển, từ danh từ sắc mà có thoái chuyển, từ Dục giới từ Sắc giới từ Vô sắc giới mà có thoái chuyển, từ Thanh văn mà có thoái chuyển, từ Bích-chi-phật mà có thoái chuyển, từ phân biệt mà có thoái chuyển, từ chấp trước mà có thoái chuyển, từ tướng mà có thoái chuyển, từ thủ tướng mà có thoái

chuyển, từ đoạn kiến mà có thoái chuyển, từ thường kiến mà có thoái chuyển, từ thủ mà có thoái chuyển, từ xả mà có thoái chuyển, từ ngã tưởng mà có thoái chuyển, từ chúng sinh tưởng mà có thoái chuyển, từ thọ mạng tưởng mà có thoái chuyển, từ sĩ phu tưởng mà có thoái chuyển, từ Bồ-đặc-già-la mà có thoái chuyển, từ tư tưởng mà có thoái chuyển, từ cột buộc mà có thoái chuyển, từ điên đảo mà có thoái chuyển, từ ngã kiến mà có thoái chuyển, từ ngã kiến làm căn bản cho sáu mươi hai kiến mà có thoái chuyển, từ năm triền cái mà có thoái chuyển, từ ngũ ấm mà có thoái chuyển, từ các căn mà có thoái chuyển, từ các giới mà có thoái chuyển, từ Phật tưởng mà có thoái chuyển, từ Pháp tướng mà có thoái chuyển, từ Tăng tướng mà có thoái chuyển, cho đến tôi sẽ thành Phật tôi sẽ thuyết pháp, tôi độ chúng sinh, tôi sẽ phá ma, tôi được trí tuệ, từ các tướng ấy mà có thoái chuyển.

Này Thiên tử! Nếu có thể chẳng phân biệt Như Lai mười Lực, chẳng phân biệt bốn Vô sở úy, chẳng phân biệt mười tám pháp Bất cộng, chẳng phân biệt tất cả Căn, Lực, Giác, Đạo, chẳng phân biệt các tướng tốt, chẳng phân biệt trang nghiêm cõi Phật, chẳng phân biệt Thanh văn, chẳng phân biệt Bồ-tát, cho đến chẳng phân biệt tất cả phân biệt thoái chuyển, thì gọi là không thoái chuyển.

Thiên tử Thiện Trụ Ý nói:

–Bạch Đại sĩ! Nếu như vậy thì sẽ ở đâu để được không thoái chuyển?

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Này Thiên tử! Phải biết từ thông đạt Phật tuệ mà được không thoái chuyển, từ Không, Vô tướng, Vô nguyện mà được không thoái chuyển, từ như như, từ pháp tánh, từ thoái tế, từ bình đẳng mà được không thoái chuyển.

Thiên tử Thiện Trụ Ý nói:

–Bạch Đại sĩ! Nếu nói như vậy thì phân biệt cùng không phân biệt hai thứ không sai khác. Vì sao? Vì đều là từ tư duy phân biệt mà sinh, vì thế nên được nói là có thoái chuyển.

Bạch Đại sĩ! Thoái chuyển như vậy, là có pháp hay không pháp?

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Chẳng phải có chẳng phải không có thoái chuyển ấy.

Thiên tử Thiện Trụ Ý nói:

–Bạch Đại sĩ! Nếu như vậy thì chỗ nào có thoái chuyển?

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi nói:

–Này Thiên tử! Nếu có hoặc nếu không chấp lấy là hư vọng, là lấy điên đảo, là lấy bất như, kia là chẳng lấy, cũng chẳng phải chẳng lấy, kia là chẳng lấy, cũng chẳng phải chẳng lấy, do nghĩa ấy mà được nói là thoái chuyển. Nhưng pháp thoái chuyển ấy, chẳng thể nói có, chẳng thể nói không. Vì sao? Vì nếu trong có không mà có thoái chuyển thì rơi vào thường kiến, nếu không pháp thoái chuyển, thì rơi vào đoạn kiến. Nhưng Đức Thế Tôn nói, chẳng ở trong thường, chẳng ở trong đoạn. Chẳng phải đoạn, chẳng phải thường, đó là lời nói của Như Lai. Này Thiên tử! Nếu họ ở nơi các tướng chẳng chân thật trước ấy, mà họ chứng biết thì gọi là chẳng phải đoạn, chẳng phải thường. Này Thiên tử! Đây là pháp môn thoái chuyển của Bồ-tát vậy.

Lúc nói pháp này có mười ngàn Thiên tử được Vô sinh pháp nhẫn.